

tepaav

türkiye ekonomi politikaları araştırma vakfı

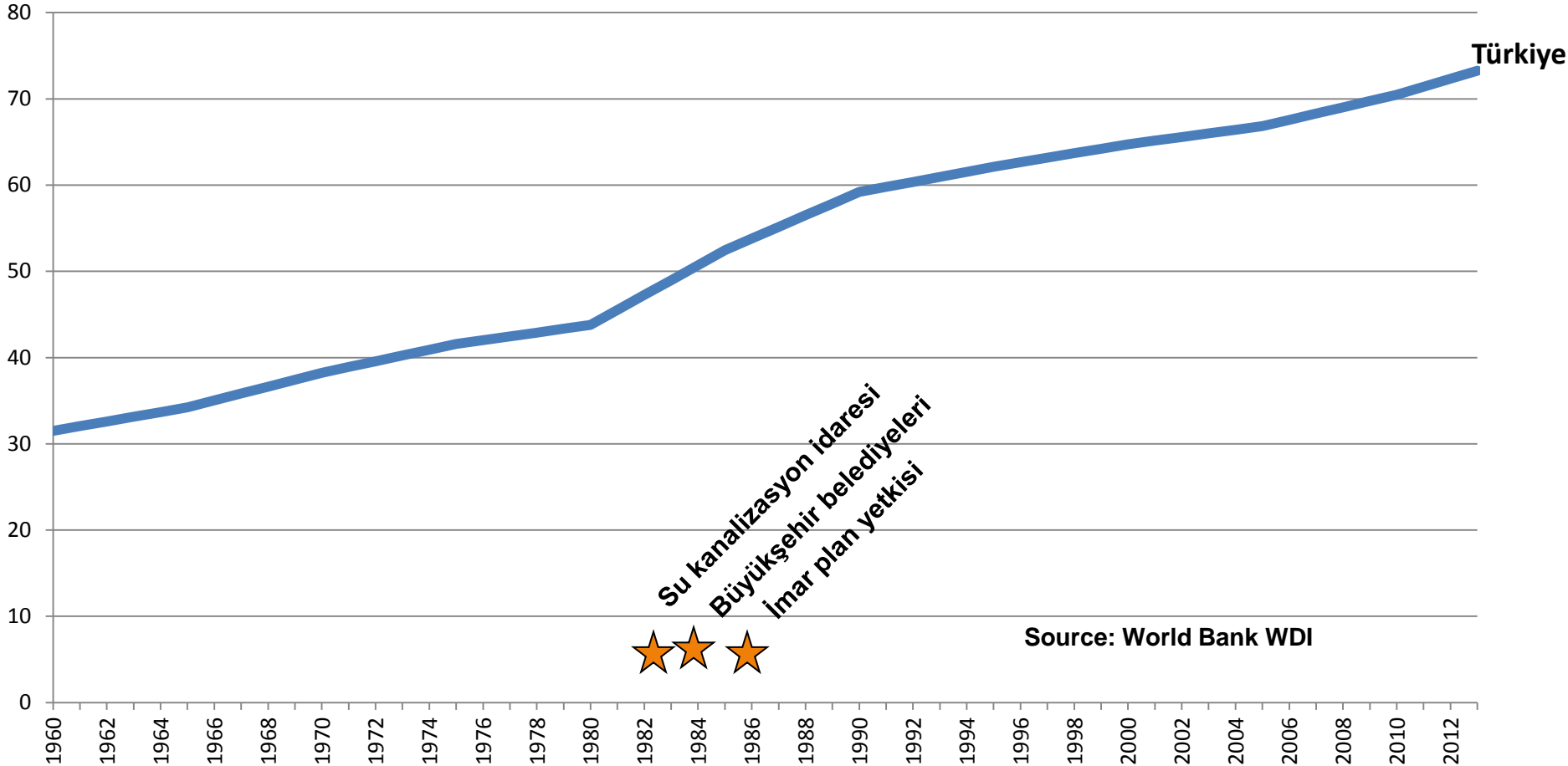
Yerel yönetimler, çıktıları ve sonuçları

Emre Koyuncu

10.03.2016

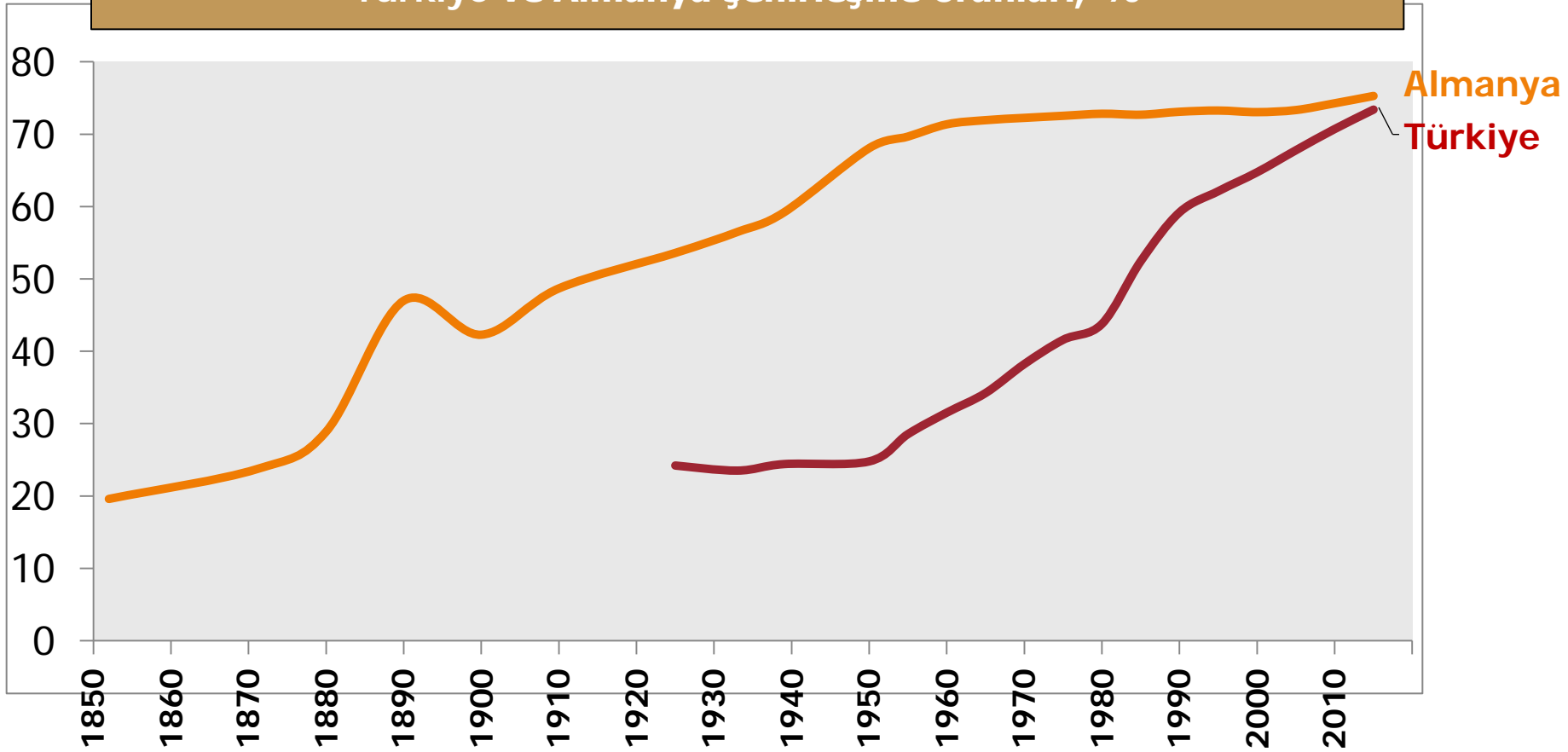
Hızla şehirleşen bir ülkeyiz

Kentsel nüfus (% toplam nüfus)

Almanya'nın 8 nesillik kentleşme yüzdesine 3 nesilde ulaştık

Türkiye ve Almanya şehirleşme oranları, %

Büyüme ülkenin her bölgesindeydi

İstanbul kadar Anadolu da gelişti

1992

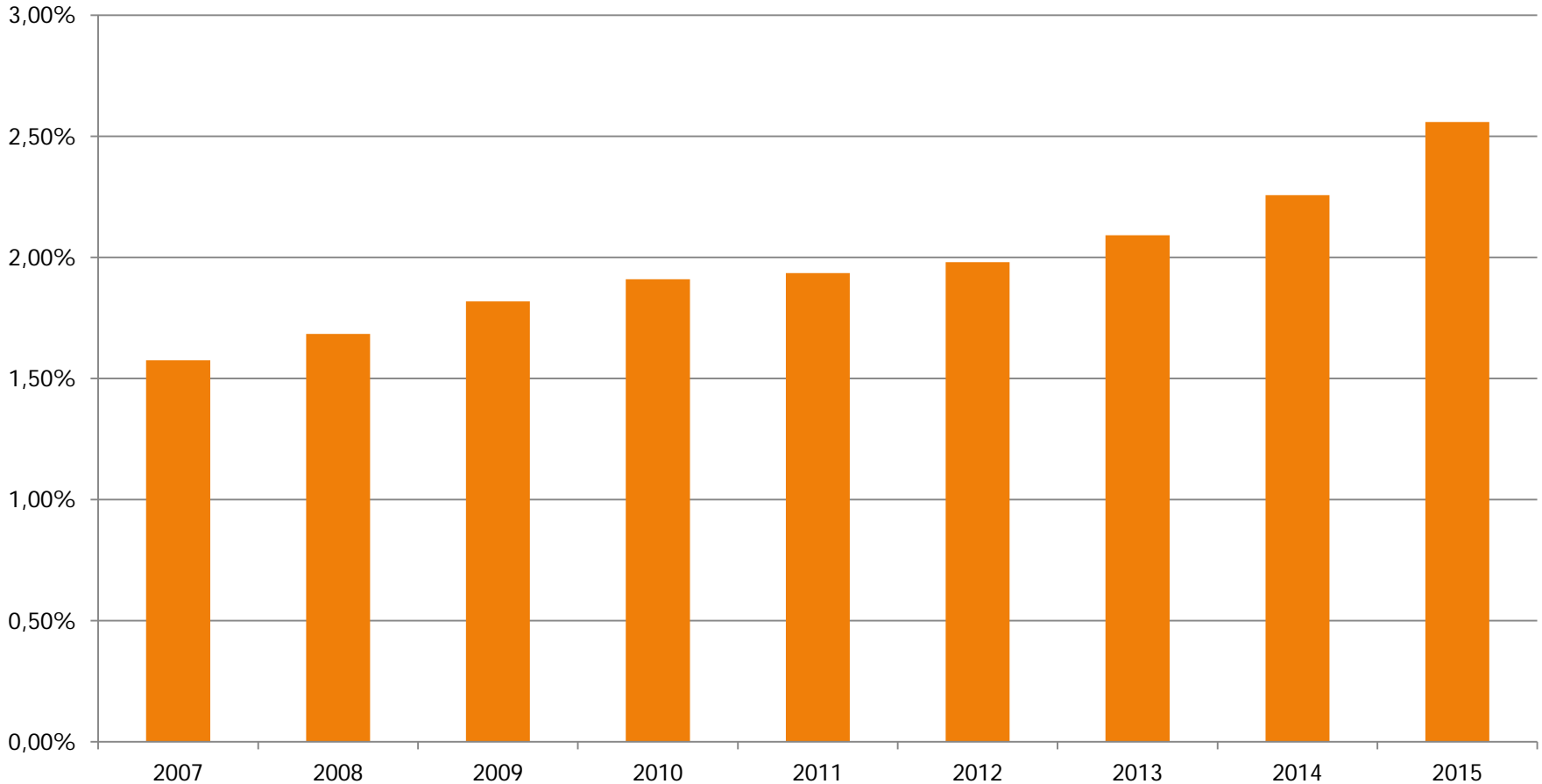

Sonuçlardan kim sorumludur?

- Türkiye çok hızlı kentleşti
 - Şehirler iyi şehircilik ilkeleriyle gelişmedi, bu zaten mümkün değildi
 - Kendi araçlarını geliştirdi
 - Yönetimsel düzenlemeler arkadan geldi
 - Büyükşehir sistemi, su kanal idareleri bu değişime cevap veren iyi araçlardı
 - Şehirler büyük travmalar yaşamadan bu dönüşümü karşılayabildi.
- Ekonominin dönüşümü de bu hikaye ile ilişkili
 - Şehirlere gelenler çok daha verimli oldular
 - Bir tarım ülkesinden, orta düzey bir sanayi ülkesi haline geldik.
 - İstanbul'un yükünü son 15-20 yılda Anadolu'daki ikincil şehirler üstlenmeye başladı
- Kentleşme hızıyla sağlanan verimliliğin sonuna geldik
 - Yüksek teknolojiye dayalı sanayi üretimine ve daha sofistike bir hizmet sektörü yapısına geçmemiz gerekiyor
 - Bu da şehirlerin nitelikli insan gücü çekebilmeleri, sakinlerine şehirde gelecek hayali sunabilmeleri, farklılıkları kucaklayabilmeleri ile mümkün
 - Yaşam kalitesi yüksek, yaşanabilir şehirler.
- **Bir şehrin gelişmesinden, zenginleşmesinden, yaşam kalitesinden kim sorumludur?**

Yerel yönetimler daha çok gelir elde ediyor

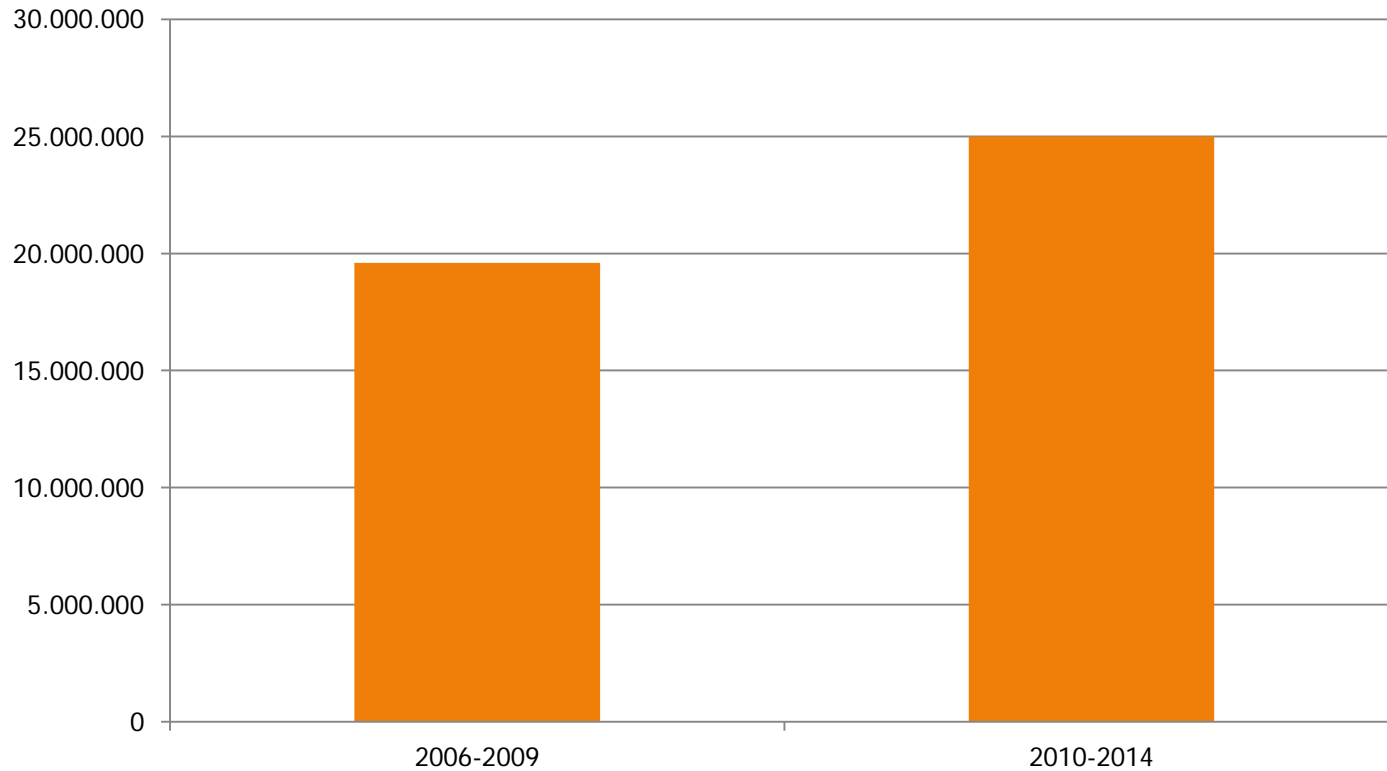
Yerel yönetimlere transfer - GSYİH oranı,%

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Genel Yönetim Mali İstatistikleri ,TÜİK
Not: 2015 GSYİH 2014'e göre OVP tahmini uyarınca %3 artırılmıştır

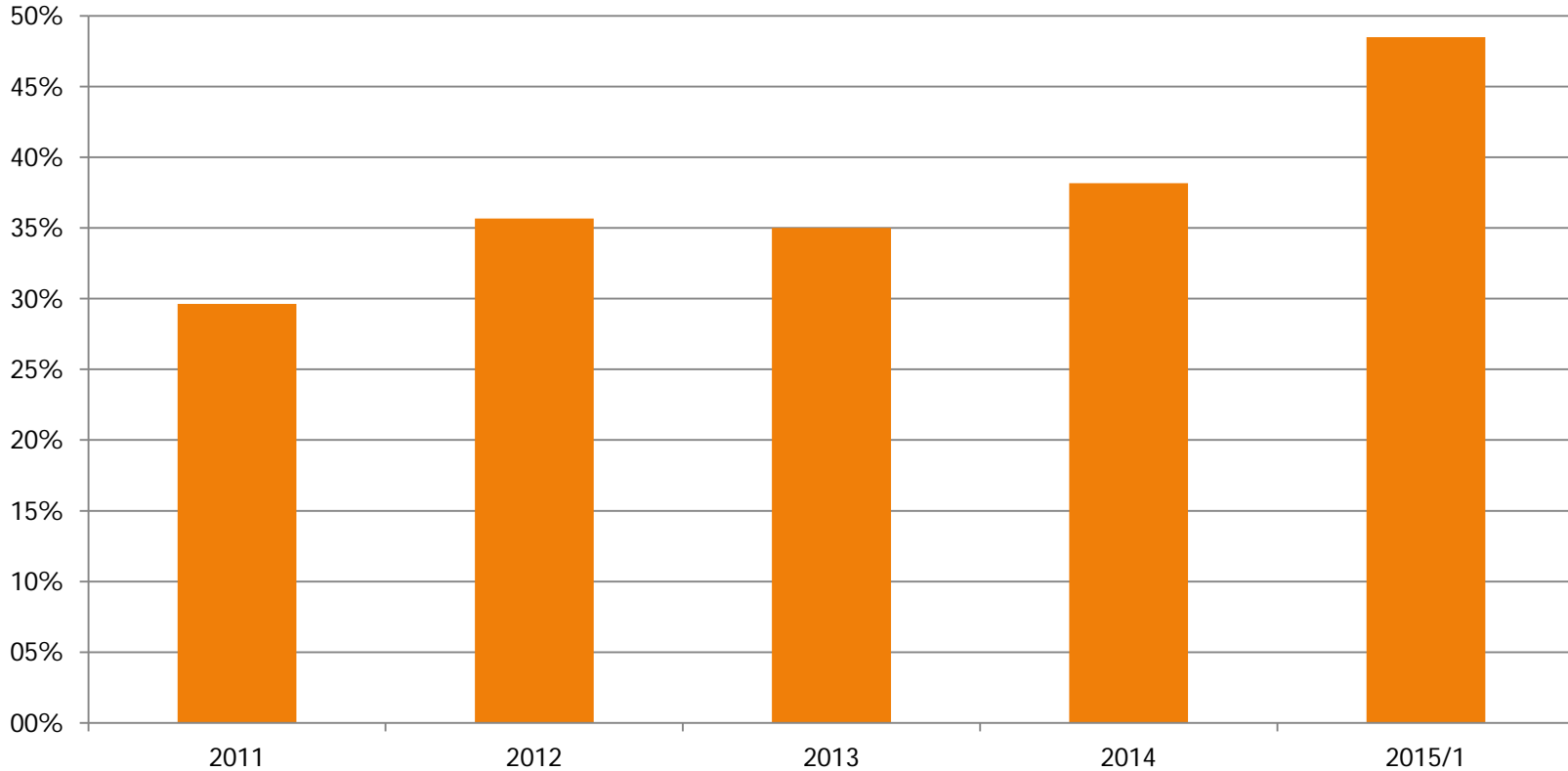
Daha çok para harcanyor

Belediye Ortalama Harcama, 1000 USD

Daha çok yatırım yapılıyor

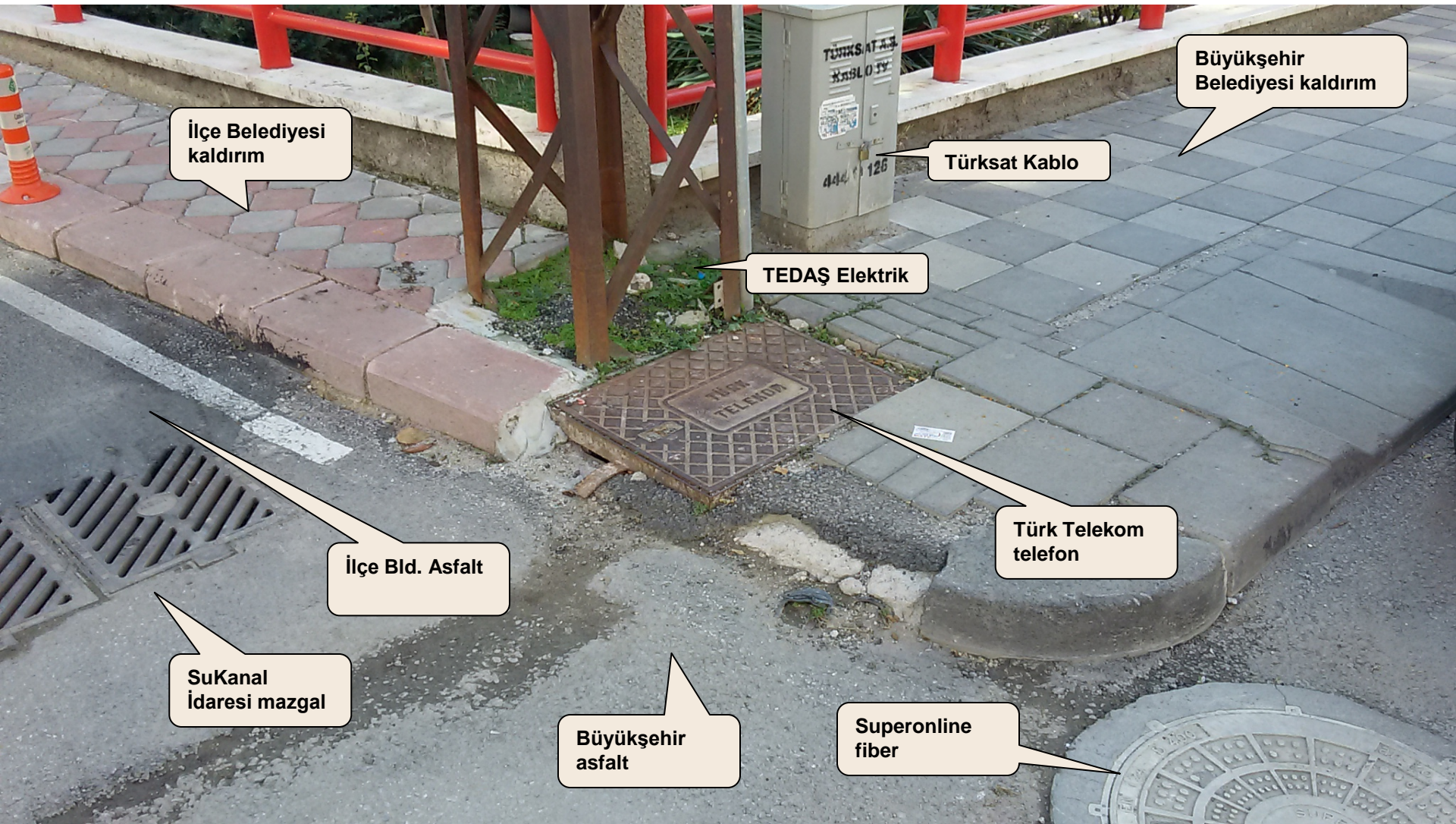
Yerel Yönetim Sektörü Satınalma Oranı (Yerel yönetim + BİT'ler)

Kaynak: Kamu İhale Kurumu İstatistikleri

Not: 2015'e ait ilk 6 aylık sonuçlar oranlanmıştır

Ankara'nın bir köşesi...

Bizim sorumluluğumuzda değil onun sorumluluğunda

@CanerSaribuga Merhaba, bahse konu olan alt geçit İBB **sorumluluğunda** olup; işyeri sınırları da İBB tarafından belirlenmiştir. >>

@mangia2001 Baz istasyonları Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu **sorumluluğunda** olup konu hakkında ilgili kurumdan bilgi alabilirsiniz.

@MuhammetAygın Merhaba, elektrik Ayedaş kurumu yetki ve **sorumluluğunda** olup kurumumuzla bir ilgisi bulunmamaktadır.

@betweeneyelidsx Merhaba, su şebekesi @iskignmudurlugu yetki ve **sorumluluğunda** olup belediyemizle bir ilgisi bulunmamaktadır.

Ara arterler ilçe belediyesi yetki ve **sorumluluğunda** bulunmaktadır.

@cansucizik Cansu Hanım sağlık ocakları Belediyemiz **sorumluluğunda** değildir.

@cokuzundu mahalle içlerinde olan park aydınlatmaları bizim sorumluluğumuzda. Sokak aydınlatmaları oedaş **sorumluluğunda**

Sizi anlıyoruz ama bizim sorumluluğumuzda değil

@aozhim Sizi anlıyoruz ancak şikayetinizin konusu İlçe Trafik Müdürlüğü ve Emniyet Müdürlüğü **sorumluluğunda**.

Sizi anlıyoruz fakat konu İBB yetki ve **sorumluluğunda** değildir, anlayışınız için teşekkür ederiz

Biz olamadık ama o yardımcı olacaktır

@aseklknc Merhaba Ayşe Hanım, sokak lambaları AYEDAŞ **sorumluluğunda** kalıyor. Şikayetinizi Alo186'ya iletebilirsiniz, iyi akşamlar.

@mesutonuk1 Sokak aydınlatmaları BEDAŞ **sorumluluğunda** olup @BEDASDestek size yardımcı olabilir.

"Bulvarlar caddeler 12 metre ve üzeri sokaklar Büyükşehir Belediyesi **sorumluluğunda** olduğu halde, kar yağışı mevzuat tanımıyor"

@teolllr Bana settiğiniz bilgiler İBB **sorumluluğunda**. Kendileriyle iletişime geçerek önerinizi ilettik. İyi günler dileriz.

@baredda Merhaba, elektrik dağıtımı AYEDAŞ'ın **sorumluluğunda** bulunuyor. Biz konuyu iletiyoruz, siz de bireysel olarak ++

Sonuçlar...sonuçlar...sonuçlar...

- Yol, kavşak yapacağımızdan önce
 - Erişilebilirlik
- Park, bahçe, yeşil alan yapacağımızdan önce
 - Çocuk dostu bir şehir nasıl olur
 - Yürüme mesafesinde nefes alabileceğimiz bir parka ulaşabiliyor muyuz?
- Sosyal yardımdan önce
 - Onurlu bir yaşam sürmelerini nasıl sağlarız
- Yangın söndürür, baca temizleriz değil
 - Güvenli konutları nasıl sağlarız
- Hizmetleri sunmadan önce
 - Yaşam kalitesini nasıl sağlarız
 - Sosyal uyumu nasıl sağlarız, birbirine güvenen bir toplumu nasıl oluşturabiliriz.

Belediyeye şehrin yönetimi diyebilir miyiz?

- Uygulamada görülen «Kanunda sayılan bir takım hizmetleri yerine getirmek»
- Halbuki
 - Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak
 - Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak
 - Yerleşmeyi temsil etmek
- Belediye sonuçlardan sorumludur!
 - En azından bu sorumluluğu hissetmelidir

Hizmet sunumundan başka işlevler de var

Belediyelerimizin hiç / pek yapmadığı

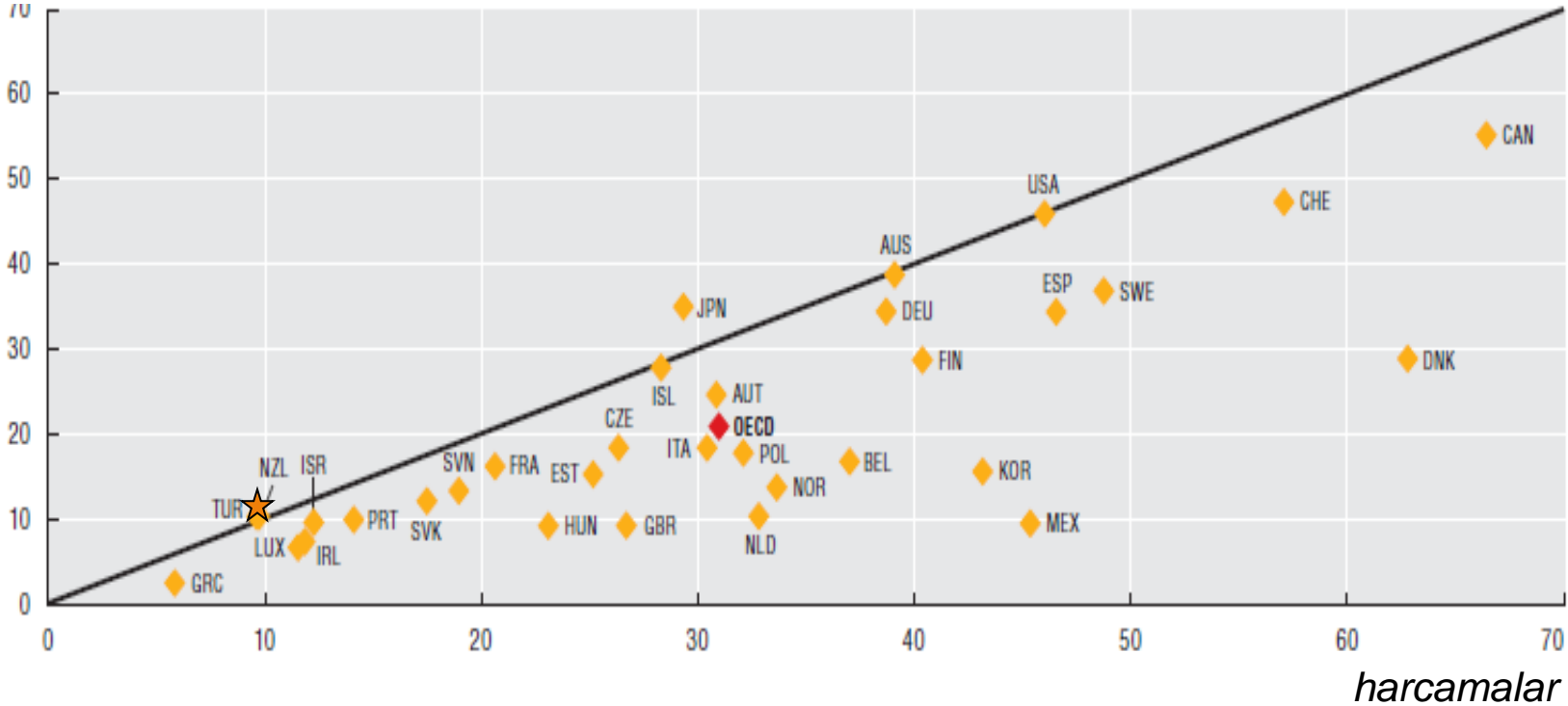
- Savunuculuk: Belde hakkındaki bilgi ve deneyimi kullanarak diğer aktörlerin hizmetlerini daha etkili olarak yerine getirmeleri konusunda teşvik etmek.
 - Bu şehre gelecek yatırımcı, mühendis çocuğunun eğitimini nasıl sağlayacak?
 - Bu şehirde işyeri açma izinlerini nasıl kolaylaştırabiliriz?
- Kolaylaştırıcılık: Belde ilgili ortak anlayış ya da ortak eylem gerektiren konularda diğer aktörleri bilgilendirmek ya da bir araya gelmelerini sağlamak
 - Bu şehrin turizmi nasıl gelişir?

Belediye sonuçları etkileyebilir mi?

Sorun 1: Merkezi yapı

Yerel/Eyalet gelir ve harcamalarının genel yönetime oranı (2011)

gelirler

Source: OECD National Accounts Statistics (database).

Belediye sonuçları etkileyebilir mi?

Sorun 2: Koordinasyon

- Her yerde rastlayabileceğimiz bir merkez-yerel çatışması
 - Diyarbakır Otoshow 2009:
 - Vali Bey ve Başkan Bey lüks bir arabayı birlikte denetlemektedir.
 - Vali Bey'e yolcu tarafındaki kapı açılır ama Vali Bey direksiyonu işaret ederek ben o tarafa oturacağım der ve oturur.
 - Kalkarken Başkan Bey "Valimle arabayı ortak alacağız ama araba genç arabası olduğu için daha çok ben kullanacağım" der.
 - Vali bey altta kalmaz "benim gönlüm genç, araba güzel kolay kolay bırakmam" der.
- **Şehri kim yönetiyor mu, şehri nereye götürmek istiyoruz mu?**

Araçlar çok, kullanmayı bilelim

■ Stratejik planlama

→ Önce şehre yönelik ortak bir vizyon sonra kurumsal hedefler

→ Sonuçların izlenmesi

■ Sonuçları sorgulamak

→ Hizmet memnuniyeti, erişim, yaşam kalitesi

→ Vatandaş karnesi, internet verisi

■ Kıyaslama

→ BEPER deneyimi kalıcı olmadı

→ Birbirinden öğrenmeye dayalı bir sistem geliştirmeli

→ Partiler üstü olmalı

→ Avrupa Konseyi Yerel Yönetim Mükemmeliyet Ödülü